

Kommunikationsvanskeligheder

Af kontorchef i justitsministeriet
HANS HENRIK BRYDENSHOLT, København

I. *Indledning.*¹⁾

Der eksisterede i hvert fald for et par år siden en lille gruppe i Danmark, der kaldte sig „kongressen for kontakt, kommunikation og kærlighed“. Jeg har altid fundet, at der var noget ved gruppens navn, som sagde noget væsentligt om menneskelige forbindelser på alle planer.

En forudsætning for forbindelse er helt banalt, at der er en eller anden kontakt. Skal kontakten blive meningsfuld, må man rent faktisk forstå hinanden. Man må kunne kommunikere, altså kende det sprog og de symboler, som den anden betjener sig af. Men jeg tror, at også det sidste led i den omtalte gruppes male- riske navn — kærlighed — siger noget om forudsætningen for en meningsfuld forbindelse mellem mennesker. Jeg taler naturligvis ikke for den store „love-in“ mellem kriminalpolitikens venner, men mener blot, at et vist gensidigt ønske om at forstå — den rette grundindstilling, om man vil — nok når alt kommer til alt er afgørende for, om det lykkes at gøre en forbindelse vellykket.

II. *Kontakten.*

Der skal først siges noget om kontaktmulighederne mellem forskere og lovforberedere. Senere noget om kontakten til offentligheden. Det er naturligt med denne opdeling, fordi problemet mellem forskere og lovforberedere ikke normalt er, om man ønsker at give informationer — det ønsker man — men derimod at få analyseret de faktiske muligheder for at få dette ønske opfyldt. Ved omtale af forholdet til offentligheden kommer derimod spørgsmålet, om man overhovedet *ønsker* at videregive den oplysning, man sidder inde med, i forgrunden.

Når man ser på de eksisterende kontaktmuligheder, kan man opstille dem i en rækkefølge, hvor man starter med de abstrakte, upersonlige kontakter og arbejder sig frem mod de konkrete, personlige kontakter.

På det generelle, abstrakte kontaktplan er det vel de trykte værker — bøgerne og tidsskriftartiklerne — der må nævnes først. Men i samme åndedrag man siger det, får vi vel næsten alle-

¹⁾ Artiklen bygger på manuskriptet til et foredrag, hvormed forfatteren indledte en diskussion om emnet på et seminar, som Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi afholdt i Skokloster, Sverige, i oktober 1970.

sammen den sorteste samvittighed. Vi tænker på de ulæste stakke på skrivebordet.

Bøger og tidsskrifter lider af den svaghed i den her behandlede sammenhæng, at de sjældent er virkelig aktuelle i den kriminalpolitiske debat. Og når det emne, der behandles, måske engang bliver lovgivningsmæssigt aktuelt, er oplysningerne ikke ajourførte. Der har aviserne en fordel. De søger det aktuelle, og de spiller derved også deres rolle som kontaktskabende mellem forskere og lovforberedere. Lad mig nævne et par eksempler.

Medens straffelovrådet arbejdede med indstillingen om et ændret sanktionsmønster overfor spritbilister, kunne man en dag læse i en avis om nogle forsøg, der var foretaget på Rigshospitalet, vedrørende samvirket mellem alkohol og forskellige former for drugs. Som et biprodukt af denne forskning havde man fået nogle ganske sigende oplysninger frem bl. a. om de meget store forskelle, der er med hensyn til den blodpromille, som samme mængde spiritus kan forårsage hos forskellige individer og hos samme individ på forskellige tider. Avisomtalen bevirkede, at straffelovrådet indhentede nærmere oplysninger; den bevirkede i øvrigt også, at en advokat straks i en spiritussag, der skulle til domsforhandling et par dage senere i Københavns byret, påberåbte sig, at hele den hidtidige danske domspraksis på dette område hvilede på falske forudsætninger, og han fik sagen udsat for at indhente en vurdering fra retslægerrådet. Avisomtalen fik altså en umiddelbar effekt. Nu viser det sig, at de samme forskere for godt et år siden fremkom med tilsvarende oplysninger i en medicinsk fagskriftserie,²⁾ uden at dette på nogen måde var blevet kendt. Aviserne har altså deres betydning også som kontaktskabende mellem nære faggrupper.

Som et andet eksempel kan nævnes et læserbrev fra en professor i farmakologi ved Københavns Universitet, der fremkom i en avis i forbindelse med, at avisen havde bragt nogle stort opsatte artikler om, at der nu illegalt blev dyrket cannabis adskillige steder i Danmark. Professoren omtalte nogle undersøgelser, som man i hans institut — som led i et World Health Organization program — havde foretaget vedrørende forekomsten af det aktive euforiserende stof i cannabis, dyrket i Danmark. Det er klart, at disse undersøgelser var af en umiddelbar betydning for de overvejelser, man i justitsministeriet måtte gøre sig vedrørende den opståede situation, og ministeriet indhentede straks nærmere underretning om de foretagne undersøgelser. Her er altså igen et eksempel på, at avisen på grund af sin aktualitet

²⁾ *Niels Reisby & Alice Theilgaard: The Interaction of Alcohol and Meproamate in Man, Acta Psychiatrica Scandinavica, Copenhagen 1969.*

kan virke kontaktskabende i forholdet mellem lovgiver og forsker.

Bevæger man sig fra den upersonlige til den personlige kontakt mellem forskere og lovforberedere, må man vel først omtale de faglige foreninger. For Danmarks vedkommende er det Kriminologisk Selskab og Dansk Kriminalistforening. Disse foreningers betydning er beskeden. Mødeaktiviteten er ikke stor, og det er tilslutningen til møderne heller ikke. Disse møder kunne have deres betydning. F. eks. er det mit indtryk, at årsmødet i 1969 i Dansk Kriminalistforening, hvor spørgsmålet om et udvidet anvendelsesområde for betinget dom var emnet, har været medvirkende til, at nogle dogmer om, at pladstyverier og socialbedragerier af generalpræventive grunde stort set ikke kunne medføre betinget dom, men kun ubetinget frihedsstraf, er blevet væsentligt modificeret. Men det var slående, at det ikke var den kriminologiske videnskab, der ved hjælp af forskningsresultater kunne bære udviklingen i denne retning. Det var derimod praktikerens vurderinger af denne type: man ødelægger for meget for den enkelte lovovertræder og hans familie i forhold til den ofte ringe samfundsmæssige interesse, der står på spil, fordi de økonomiske goder i et overskudssamfund vurderes relativt lavere end de nævnte hensyn. Denne tavshed fra kriminologernes side på tærsklen af en overordentlig betydningsfuld kriminalpolitisk udvikling siger naturligvis noget om, at det ikke er nok at skabe kontakt mellem forskere og dem, der formulerer reformerne, hvis forskerne ikke har noget at sige. Og som jeg senere skal vende tilbage til, er det nok rigtigt at holde sig for øje, at kriminologien meget langt fra altid har noget svar på de spørgsmål, der er afgørende for den kriminalpolitiske vurdering.

En i forhold til de almindelige foreningsmøder noget tættere personlig kontakt opnås vel på møder af seminartypen. Netop for at opnå den tættere kontakt må deltagerantallet til gengæld begrænses. Og det er en tidsrøvende mødeform, som man skal være meget sikker på at få et rimeligt udbytte af, for at man skal kunne og ville investere den fornødne tid.

I hvert fald set fra lovforberedernes side er der næppe nogen af de nu nævnte kontaktformer, der kan tillægges den store betydning. Den kontakt, man har brug for, bliver etableret omkring de konkrete reformspørgsmål, der arbejdes med, i form af personlige høringer og indhentelse af erklæringer fra de kriminologiske forskningsinstitutioner, — i nødvendigt omfang udbygget med bestilte forskningsprojekter. Udtrykt på en anden måde: man har i hvert fald ikke hidtil set væsentlige eksempler på, at kriminologers forskningsresultater fremgået af fri forskning medfører umiddelbare ændringer i lovgivningen. Derimod kan der nævnes betydningsfulde eksempler på, at bestilt forskning

er bestemmende for retningen af reformer, som lovforberederne har taget initiativ til. Det fører for vidt at komme ind på, hvilke omstændigheder der igen er bestemmende for, at lovforberederne tager et bestemt problem op, men der kan måske påvises eksempler på, at forskningsresultater har udløst en offentlig debat, som på et senere tidspunkt videreudløser et lovgivningsinitiativ.

Som et vigtigt eksempel på, at bestilt forskning kan få afgørende betydning, vil jeg nævne de undersøgelser af spritkørselsklientellet, der er udført for den svenske trafiknykterhetsbrottskommitté. Man kan nok regne med, at det fremkomne resultat inden et år vil have været af afgørende betydning for udformningen af et nyt reaktionsmønster både i Sverige og Danmark.

I hvert fald en del af begrundelsen for, at den bestilte forskning har større gennemslagskraft, er naturligvis, at den fremkommer på et tidspunkt, hvor området er modent til reform. Samfundet er af en eller anden grund indstillet på, at der skal ske en forandring. Var nøjagtig de samme forskningsresultater vedrørende spirituskørsel fremkommet i Sverige på et tidspunkt, hvor der *ikke* var et politisk ønske om ændring af det eksisterende system på området, kunne det vist let være gået, som det gik i Norge, hvor en tidligere udført undersøgelse³⁾ af sagerne vedrørende kørsel i spirituspåvirket tilstand, såvidt jeg forstår, forblev stort set upåagtet. Man kan også nævne Klettes artikel om samme emne i NTfK 1966.

Det hidtil sagte vedrører kontaktformer mellem forskere og lovforberedere. Hvis man derefter vender sig mod spørgsmålet om kontaktmulighed over for offentligheden, bliver det afgørende spørgsmål som tidligere nævnt, i hvilket omfang man overhovedet fra kriminologers og lovforbereders side ønsker at informere offentligheden — typisk repræsenteret af pressen.

Den frie forskning giver vel ingen problemer i denne forbindelse. Man kan vanskeligt forestille sig, at en forsker ikke skulle ønske at se sine resultater omtalt i avisen, hvis det kunne ske på en fyldestgørende måde. Anderledes derimod med den bestilte forskning. Her vil forskeren være afhængig af de aftaler, der træffes med bestilleren, og denne vil på sin side ofte have et ønske om at holde resultatet tilbage, indtil det kan fremkomme i forbindelse med f. eks. den betænkning, hvor forskningsresultatet vurderes og udmøntes i forslag til lovændringer.

Man kan med god ret spørge, om denne indstilling er rigtig. Hvis nu justitsministeren skulle beslutte sig til at standse udvalgsarbejdet eller ikke at offentliggøre en betænkning? Skulle forskeren så finde sig i, at et resultat, han selv vurderer som

³⁾ Anne Margrethe Kaltenborn: Fyll, bil og fengsel. Institutt for rettssosiologi og forvaltningslære, Oslo, 1967.

betydningsfuldt, ikke kommer frem, — måske netop fordi det er for epokegørende, og en reform derfor måtte gå i en anden retning end den oprindelig påregnede?

Jeg tror, at man skal undgå overhovedet at komme ud i den slags overvejelser ved at ændre praksis, således at en forsker bliver frit stillet med hensyn til når som helst at omtale sine egne forskningsopgaver og -resultater. Det er rigtigt, at de betænkninger, der senere offentliggøres, herved berøves en del af deres nyhedsinteresse og derfor får mindre omtale, men dette minus vil nok i de fleste tilfælde mere end opvejes af det forhold, at offentligheden gennem en forhåndsomtale kan være blevet sig problemerne mere bevidst, og forslag til løsninger derfor vil få større interesse.

Også de lovforberedende personer bør efter min opfattelse være mere indstillet på forhåndsomtale, end tilfældet nu er. Men her er der naturligvis modstående hensyn.

Når udvalgsmedlemmer sædvanligvis holder tæt med indstillingen, indtil betænkningen foreligger, og når det betragtes som illoyalt ikke at gøre det, skyldes det i første række ønsket om ikke at blive bundet af foreløbige standpunkter. Det er hensigtsmæssigt at have mulighed for at ændre standpunkt lige til det øjeblik, da problemet foreligger fuldt belyst. Hertil kommer det praktiske hensyn, at offentligheden — pressen — vil være uforstående over for den tid, det eventuelt tager at gøre en betænkning færdig, efter at beslutningerne i realiteten er taget. Det er simpelthen lettere at holde journalisterne stangen ved blot at besvare henvendelser med, at sagen befinder sig på overvejelsernes stade.

Man må imidlertid også berøre en mere formel side af spørgsmålet. I hvert fald i Danmark er den formelle fremgangsmåde ved aflevering af en betænkning, at den afleveres til den minister, der har nedsat udvalget, straffelovrådet eller hvad det organ, der har haft til opgave at undersøge spørgsmålet, nu benævnes. Når betænkningen er afleveret, er det ministeren, der træffer afgørelse om, hvorvidt der skal ske offentliggørelse. Jeg mindes selv kun ét tilfælde, hvor ministeren besluttede, at der ikke skulle ske offentliggørelse. Begrundelsen var ikke, at man politisk ønskede at undertrykke betænkningens forslag, men derimod at man var bange for, at nogle beskrivelser af dødsfald skulle kunne identificeres af udenforstående og derfor virke belastende for de pågældendes efterladte. En afgørelse af denne karakter er naturligvis uangribelig, men det havde den ikke været, hvis offentliggørelsen var blevet hindret for at undertrykke politisk ubehagelige oplysninger eller synspunkter. Spørgsmålet har en vis sammenhæng med problemet, hvor langt en embedsmands loyalitetspligt over for den siddende minister rækker i forhold til embeds-

mandens ytringsfrihed i den offentlige debat. Det er et spørgsmål, der i de senere år er blevet drøftet en del i ministerierne, men jeg skal ikke forfølge dette specielle forvaltningsretlige spørgsmål nærmere. Uanset hvorledes man i almindelighed vil afgrænse tjenestemænds ytringsfrihed, mener jeg ikke, man kan antage, at udvalgsmedlemmer — være sig tjenestemænd eller udefra kommende — har en vedvarende tavshedspligt med hensyn til det materiale, der er fremdraget ved et udvalgs arbejde, eller de vurderinger, der er anlagt på dette materiale. Netop ved at nedsætte et udvalg har ministeren sat en procedure i gang, hvor han må acceptere, at undersøgelsens resultat til sin tid lægges frem for offentligheden, således som det også er sædvane. Jeg kan derfor ikke anse den eksisterende ordning, hvor ministeren skal træffe bestemmelse om offentliggørelse, som en ordning, der rækker ud over at sikre, at ministeren har forhåndskendskab til betænkningen inden offentliggørelsen. Dette er et naturligt hensyn i betragtning af, at ministeren straks efter offentliggørelsen må være beredt til at besvare spørgsmål fra journalister om sit standpunkt.

Det, som jeg hidtil har beskæftiget mig med vedrørende kommunikationen til offentligheden, har været spørgsmålet om, i hvilket omfang man kan være *afvisende* over for offentlighedens udtrykkelige interesse i at få informationer. Et lige så interessant spørgsmål er, i hvilket omfang forskere og lovforberedere *selv bør tage initiativet* til offentlig debat ved kommentarer og kronikker i aviser o.s.v. Det er et meget stort emne, men lad mig blot kort sige, at jeg for så vidt angår forskere kun ser en samfundsmæssig interesse i, at resultaterne kommer ud til den bredest mulige offentlighed, medens der for lovforberedernes vedkommende kommer et modstående hensyn til loyaliteten over for den siddende minister ind i billedet; man må undgå en offentlig diskussion, der kan umuliggøre det fremtidige samarbejde i ministeriet. På den anden side står ønsket om, at den offentlige debat ikke forholdes det grundlag, som vedkommende lovforbereder kan tilføre den. Det er min opfattelse, at lovforberederne her hidtil har svigtet en meget væsentlig opgave. Der må udvikles en tradition, hvorefter embedsmændene føler forpligtelse til at deltage i en oplysningsvirksomhed.

De kontaktformer mellem forskere og lovforberedere og offentlighed, jeg hidtil har omtalt, har taget sigte på formidling af informationer *fra* de sagkyndige *til* offentligheden. Men hvad med kontakten den anden vej? Det er vel rigtigt, at denne kontakt normalt formidles gennem de politiske instanser til ministeren og derfra videre til de sagkyndige. Det spørgsmål er imidlertid blevet rejst i Danmark, om man ikke på det kriminalpolitiske område kunne etablere en mere direkte kontakt fra idéfolk

uden for den specielle sagkundskabs kreds og til specialisterne. I en sådan idégruppe kunne man tænke sig opinionsledere i den almindelige samfundsdebat sat sammen med idéfolk hentet fra andre specialer som reklame, pædagogik, sociologi og psykiatri, — foruden kriminologer og lovforberedere.

III. *Kommunikation.*

Efter nu at have været inde på forskellige kontaktmuligheder, kommer vi til det andet led i den formel, jeg omtalte i indledningen, — altså kommunikationen.

Hvordan sikrer vi, at kontakten fører til, at den anden part virkelig opfatter den oplysning, der gives? Her kommer sproget ind i billedet. Man kunne tænke sig, at de to faggrupper — kriminologer og lovforberedere — havde vanskeligt ved indbyrdes at gøre sig forståelig, og man kunne tænke sig, at der var vanskeligheder i forhold til offentligheden.

Det er ikke mit indtryk, at kriminologer har nogen vanskelighed ved at beskrive forskningsresultaterne på en måde, som er forståelig for andre.

Med lovgiverne kniber det måske lidt mere, selv om man i snart mange år bevidst har søgt at komme det stive, unaturlige juristsprog til livs. Men selv om sproget måske stadig er noget knudret, er det vel ikke mere nogen hindring for kommunikationen — heller ikke i forhold til offentligheden. Skal man endelig tale om sproglige vanskeligheder ved kommunikationen fra jurister til andre, tror jeg meget snarere, at man skal se på, om juristerne ikke dyrker det sproglige alt for meget, så at udformningen simpelthen bliver for arbejdskrævende. Tænk på, hvor megen omhu man trods alt stadig lægger i udformningen af en skrivelse eller artikel eller hvad det nu kan være, og tænk samtidig på, hvor lidt tid vi som læsere har til at hæfte os ved de sproglige finesser. Vi slæber rundt på en alvorlig miljøskade og må se at få lidt mere flugt over feltet, selv om det så ikke bliver helt så korrekt at se på.

IV. *Grundindstillingen.*

Efter således at have konstateret, at det nok ikke er muligheden for at kommunikere — gøre sig forståelig for hinanden — det skorter på, hvis kontakten først er etableret, skal jeg til sidst sige et par ord om det sidste led i den formel: kontakt — kommunikation — kærlighed, jeg har taget som grundtema.

Det, jeg tænker på, er den grundindstilling, som parterne i kommunikationen har til hinanden. Er der overhovedet interesse for at lade kriminalpolitikken bygge på forskning, og kan forskningen honorere en eventuel interesse?

Lad mig nævne et par eksempler, der belyser dette sidste spørgsmål.

Da man for et par år siden i Genève drøftede kriminalpolitik i FN's rådgivende gruppe, var et af emnerne dødsstraf. Det evige spørgsmål var naturligvis dødsstraffens eventuelle afskrækkende virkning. Gang på gang hørte man, at der savnedes adækvat forskning, der gav det endelige svar på spørgsmålet. Medens nogle lande heraf sluttede, at der så ikke var det nødvendige grundlag for at skride til afskaffelse af dødsstraffen, gjorde vi fra skandinavisk side gældende, at afventning af forskning ikke må lamme alle kriminalpolitiske reformer. Man må i hvert fald altid spørge sig selv, om forskningens resultat på et bestemt område må forventes at blive afgørende for kriminalpolitikken. Har man på et vist tidspunkt mod til at gå videre med en sag, er det muligt, at det viser sig, at man i vurderingen vil lægge afgørende vægt på et synspunkt, der ikke tiltrænger yderligere klargørelse, således at man uanset udfaldet af den manglende forskning kan se, hvad resultatet af lovgivningsovervejelserne vil blive. Med hensyn til dødsstraf gjorde vi således gældende, at andre synspunkter end de præventive efter vores tankegang under alle omstændigheder måtte føre til, at man opgav dødsstraffen. Det var derfor forkert at lade afgørelsen om dens afskaffelse afvente en videre forskning vedrørende denne strafforms afskrækkende virkning.

Som et aktuelt eksempel kan jeg nævne, at det danske straffelovråd egentlig havde planlagt en kriminologisk forskning i stil med den, der er udført i Finland, for at få belyst, hvad følgen ville blive af, at man opgav bødestraf for beruselse på offentligt sted. Vi var kommet så langt, at vi havde forskningsplanen, der var udarbejdet af Kriminalistisk Institut, klar og havde aftalt forsøget med Københavns politidirektør. Men skulle imidlertid have politikredsene i Københavns omegn med på planen, idet man her skulle opretholde kriminaliseringen i forsøgsperioden og levere sammenligningsgrundlag til udviklingen i København. Da man henvendte sig til politimestrene i omegnskredsene, viste det sig, at der var en overvejende slemning for straks at afskaffe bødestraffen uden at afvente udfaldet af det kriminologiske forsøg. Straffelovrådet tog derefter spørgsmålet op påny, og resultatet blev, at man ikke fandt det rigtigt at lade reformen afvente en forskning, hvis udfald man var nogenlunde overbevist om. Resultatet er derfor blevet, at straffelovrådet har givet indstilling om straks at gennemføre reformen forsøgsvis, og justitsministeriet har fulgt indstillingen.

Som et sidste eksempel, hvor spørgsmålet om forskning har været stærkt diskuteret, men hvor resultatet blev det modsatte, kan nævnes den undersøgelse af virkningen af tidsubestemte

sanktioner, sammenlignet med tidsbestemte, som er iværksat i Danmark. Der har været et betydeligt pres for at få gennemført en afskaffelse af de helt og delvis tidsubestemte sanktioner uden at afvente resultatet af forskningen, netop ud fra det synspunkt, at uanset at undersøgelsen måske skulle vise en bedre sikkerhed mod recidiv gennem de tidsubestemte sanktioner, ville humane synspunkter dog alligevel føre til, at sanktionsformerne må ændres. Men afvejningen faldt altså her ud til, at man venter med den kriminalpolitiske stillingtagen, til forskningen er gennemført.

Som det ganske klart fremgår af disse eksempler, må kriminalpolitikkerne ikke kaste en blind kærlighed på kriminologien, men prøve at holde fornuften fangen. Man må stadig holde sig for øje, om de spørgsmål, kriminologien vil kunne belyse, er så væsentlige, at de kan antages at få afgørende betydning for, hvilket lovgivningsalternativ der vælges. Her spiller tidsfaktoren naturligvis også en meget væsentlig rolle. Kan forskerne hurtigt gennemføre en undersøgelse, vil det naturligvis ikke være så betænkeligt at afvente resultatet, selv om man ikke er ganske sikker på, at det vil have nogen afgørende betydning i beslutningsprocessen.

Vore erfaringer har vist, at det er meget vanskeligt at få ro til mere langvarig forskning vedrørende aktuelle kriminalpolitiske spørgsmål — og sådan skal det også være. Derfor gælder det om, at lovforberedere og forskere giver sig tid til at overveje og få belyst problemstillinger, som endnu ikke er rejst udefra, men som må forudses senere at blive aktuelle. Jeg er overbevist om, at Nordisk Samarbejdsråd for Kriminologi her på lidt længere sigt har sin væsentligste opgave. Her er på nordisk plan skabt et forum, hvor lovforberedere og forskere mødes. Jeg mener imidlertid, at det er nødvendigt, at der også i de enkelte lande skabes et organ, der sikrer den løbende kontakt mellem forskere og lovforberedere. Hovedopgaven skal være at give forskerne information om, hvilke problemer man fra lovforberedernes side regner med bliver kriminalpolitisk relevante i løbet af nogle år. I visse tilfælde kan der blive tale om, at man bestiller forskning og er med i planlægningen. Men hovedideen skulle være, at de forskere, der selv ser en interesse i at lægge deres arbejde på områder, hvor der er størst mulighed for, at resultaterne kan påvirke samfundsudviklingen, får bedre mulighed for at gøre det.

V. Afsluttende bemærkninger.

På grundlag af det anførte kan jeg formulere følgende synspunkter:

De eksisterende kontaktkanaler mellem forskere og lovforberedere er svage. Kontakten mellem lovforberedere og offentlighed er heller ikke tilfredsstillende. Man kunne eventuelt danne en

kriminalpolitisk idégruppe, hvor de tre grupper mødes med sagkyndige fra andre discipliner. Det er ønskeligt, at lovforberedere går ud i en aktiv oplysningsvirksomhed overfor offentligheden.

Selve kommunikationen volder ikke større vanskelighed i de tilfælde, hvor kontakten er i orden. Kriminologiens fagsprog er ret let tilgængeligt også for udenforstående.

Det er væsentligt, at den rette grundindstilling er til stede de forskellige grupper imellem. Man må ikke vente, at kriminologien kan give det endelige svar på lovgivningsalternativer, men i visse tilfælde kan forskerne give oplysning om spørgsmål, der er af væsentlig betydning i den endelige beslutningsproces. Tidsfaktoren er af stor betydning, og vil kriminologien have mulighed for at øve indflydelse på kriminalpolitikken på grundlag af langvarige forskningsprojekter, vil det være en forudsætning, at man til stadighed i sin problemformulering formår at holde sig år forud for den aktuelle kriminalpolitik. Forskerne kan få hjælp til dette ved, at lovforberederne informerer dem om, hvilke problemer der skal tages op i de kommende år. Det foreslås, at justitsministeriet for at sikre denne information nedsætter en kriminologisk informationsgruppe.

H. H. Brydenscholt.